

Personlig skyddsutrustning

Uppdaterad 251205: Ändrat från att ha haft inriktning covid-19 till att gälla generellt. Nu är Instruktionsblad för användande av munskydd, Instruktion för användande av andningsskydd, Rengöring av flergångsvisir/skyddsglasögon samt Lathund vid luftvägssymtom tillagda i detta dokument.

Handskar och förkläde används enligt basala hygienrutiner:

Förkläde:

- I de flesta situationer räcker det med skyddsförkläde utan ärm.
- Vid risk för **kraftig** förorening av kläder eller underarmar rekommenderas långärmat plastförkläde eller skyddsrock i kombination med plastförkläde. T.ex. vid hantering av förorenade sängkläder med kräkning eller diarré.

Skyddshandskar används vid arbetsmoment som innebär överhängande risk för kontakt med kroppsvätskor.

- Handskar ska bytas mellan olika vård- och omsorgsmoment.
- Desinfektera händerna före och efter användning av handskar.

Munskydd och andningsskydd:

Nedanstående rekommendationer och val av skyddsutrustning grundas på hur luftburna mikroorganismer smittar och Arbetsmiljöverkets rekommendationer. Verksamhetschef har arbetsmiljöansvar och bedömer nivån av skyddsutrustning för sin enhet.

Munskydd IIR

- Används vid kort vistelse i samma rum som patient med misstänkt eller konstaterad virusorsakad luftvägsinfektion. T.ex. vid lämnande av matbricka eller kort samtal.
- Vid låg sannolikhet av smitta och vid små konsekvenser av att bli smittad.
- Används i samband med "source controll" då användning av munskydd minskar risken för spridning av luftvägssmitta från en symptomfri bärare. Verksamhetschef kan fatta beslut i sin verksamhet för eventuell bärande av munskydd för att skydda särskilt känsliga individer eller vid smittspridning på enheten.

Andningsskydd FFP2 (bärs av den smittsamma)

Används av **vårdpersonal** med milda luftvägssymtom som för övrigt känner sig frisk och efter samråd med enhetschefen kan arbeta.

- Ska då användas under den mest smittsamma tiden (de första fem dagarna efter symptomdebuten) vid vårdnära arbete för att skydda patienter från smitta.
- Ska dessutom användas under hela arbetspasset, så långt som möjligt, för att undvika smittspridning bland personalen.
- OBS vid vård av patient med symtom på luftvägsinfektion bärs FFP3 **utan utandningsventil**.

Används av **patient** med symtom på luftvägsinfektion under transport och behandling utanför sitt vådrum. Viktigt att det är tätslutande runt omkring näsan, kinderna och hakan för att ha effekt för att reducera risk för smittspridning.

Andningsskydd FFP3 (används tillsammans med visir)

Finns i två utformningar:

- **utan utandningsventil** (standard)
- **med utandningsventil** (vid längre tid i rummet eller fysiskt krävande moment). Utandningsventilen är till för att underlätta utandningen.

Utandningsventilen är i regel täckt med ett stänkskydd som inte har någon filtrerande funktion. Därför kan andningsskydd FFP3 med utandningsventil inte användas i syfte för att förhindra smitta från personer eller personal som har luftvägssymtom.

FFP3 ska användas under tiden som patienten bedöms vara smittsam vid

1. vid misstänkt eller bekräftad **virusorsakad** luftvägsinfektion
 - nära kontakt t.ex. fysisk undersökning, behandling eller omsorgsmoment
 - patient med hosta, nysningar, kraftigt andningsarbete
 - vid förväntad långvarig vistelse i rummet (>1h) sammanhängande eller total exponering under ett arbetspass
 - hos patient med nedsatt immunförsvar
2. vid misstänkt eller bekräftad infektion med följande agens
 - Tuberkulos
 - Mässling
 - Vattkoppor, av personal som inte är immun
3. vid misstanke eller bekräftad Calici-virus infektion och pågående kräkning där personalen behöver vara nära.

Visir och skyddsglasögon

- Visir används vid risk för stänk mot ansiktet vid patientnära vårdmoment hos patient med luftvägssymtom. Skyddsglasögon kan användas som alternativ.
- Vid hantering av kroppsvätskor som riskerar att skvätta, t.ex. vid lossning av KAD-påse från KAD-slang.

Instruktionsblad för användande av munskydd

- Desinfektera händerna innan du tar på munskyddet
- Undvik att röra munskyddet under användning - om så skett måste händerna desinfekteras
- Om du måste rätta till munskyddet ska du desinfektera händerna innan och efter
- Munskyddet kan bäras mellan olika patienter i upp till 4 timmar
- Om munskyddet känns fuktigt ska det bytas
- Munskyddet ska under tiden för användning aldrig flyttas från munnen/näsan och sättas tillbaka
- Desinfektera händerna innan du tar av dig munskyddet, om knytband öppna det nedre först, ta i banden inte i munskyddet
- Släng direkt i soppåse
- Desinfektera händerna

**Tvätta och/eller sprita
Händerna ofta!**

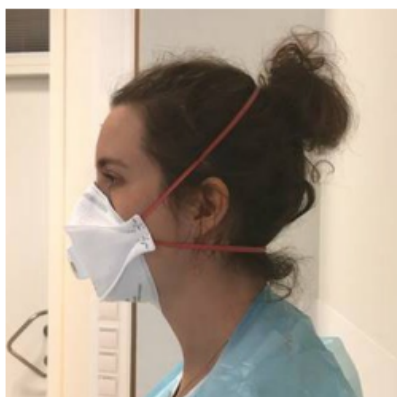
**Undvik att röra ansikte
och munskydd. Det får
inte dras upp och ner.**

Instruktion för användande av andningsskydd

Andningsskydd (FFP2, FFP3) i kombination med visir:

1. Forma näsbygeln genom att böja den lätt på mitten
2. Lägg masken i ena handen och vik ut den undre delen – forma till en kupa
3. Ta tag i banden med andra handen
4. Placera masken över hakan och dra banden över huvudet (nedre bandet runt nacken)
5. Justera så att masken sluter tätt runt näsa, kind och haka, använd båda händerna
6. Test: Ta några djupa andetag och känn runt kanterna så att andningsskyddet inte läcker

Gör täthetskontroll enligt instruktion nedan

Täthetskontroll

Andningsskydd utan ventil Ta på andningsskyddet enligt ovan. Kupa båda händerna runt masken och andas ut kraftigt. Om du upptäcker läckage mellan andningsskyddet och huden: korrigera näsbygeln, masken och banden. Gör därefter en ny täthetskontroll.

Andningsskydd med ventil Ta på andningsskyddet enligt ovan. Kupa båda händerna runt masken och dra ett djupt andetag. Om du upptäcker läckage mellan andningsskyddet och huden: korrigera näsbygeln, masken och banden. Gör därefter en ny täthetskontroll.

Instruktionsfilmer från 3M. Täthetskontroll kallas på engelska check the seal.

[Instruktionsfilm andningsskydd utan ventil \(multimedia.3m.com\)](https://multimedia.3m.com)

[Instruktionsfilm andningsskydd med ventil \(multimedia.3m.com\)](https://multimedia.3m.com)

Rengöring av flergångsvisir/skyddsglasögon

Det finns även engångsvisir som ska kasseras, kontrollera vilken typ ni använder.

Efter användning av flergångsvisir:

- Behåll skyddsförklädet på, ta av eventuellt använda handskar
- Desinfektera händerna med alkoholbaserad handdesinfektion
- Ta på rena handskar (skydd för huden mot ytdesinfektionen)
- Ta av visiret/skyddsglasögonen
- Rengör mekaniskt med mikrofiberduk och vatten om synligt stänk, därefter alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid om inget synligt stänk är ytdesinfektion tillräckligt.
- Tag av handskarna
- Desinfektera händerna med alkoholbaserad handdesinfektion
- Tag av skyddsförklädet (öppna bakifrån, kräng ut -och in, rulla ihop), kasta
- Desinfektera händerna med alkoholbaserad handdesinfektion

Lathund för val av skyddsutrustning vid luftvägsinfektion

Basala hygienrutiner gäller som alltid

- Handdesinfektion före och efter kontakt med vårdtagaren eller dennes miljö
- Handskar vid risk för kroppsvätska
- Förkläde (kortärmat) vid närbkontakt med patient, dess omgivning eller vid risk för stänk

Munskydd IIR

- Används vid kort vistelse i samma rum som patient med misstänkt eller konstaterad virusorsakad luftvägsinfektion. T.ex. vid lämnande av matbricka eller kort samtal.
- Vid låg sannolikhet av smitta.
- Vid små konsekvenser av att bli smittad.

Visir

- Visir används vid risk för stänk mot ansiktet vid patientnära vårdmoment

Andningsskydd FFP3

- Vid nära kontakt t.ex. fysisk undersökning, behandling eller omsorgsmoment
- Vid patient med hosta, nysningar, kraftigt andningsarbete
- Vid förväntad långvarig vistelse i rummet (>1h) sammanhängande eller total exponering under ett arbetspass

Vanligen används FFP 3 utan utandningsventil, med ventil kan användas vid längre vistelse i rum eller ansträngande vårdinsatser